

مقاله‌ی پژوهشی

اعتباریابی پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی در دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه

مقدمه: هدف این پژوهش هنجاریابی پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی (CTI) در میان دانشجویان بود. این پرسش‌نامه، شیوه‌ی تفکر افراد افسرده را درباره‌ی خود، دنیا و آینده می‌سنجد.

روش کار: مطالعه‌ی حاضر از نوع مقطعی توصیفی بوده و برای اعتباریابی آن ۴۱۲ دانشجوی دانشگاه فردوسی مشهد (۱۵۷ نفر مرد و ۲۵۵ نفر زن) در سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸ به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. برای تحلیل داده‌ها، از روش آلفای کرونباخ استفاده شد. **یافته‌ها:** ضریب پایایی آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۵ و برای خرده‌مقیاس‌های نگرش نسبت به خود ۰/۸۰، نگرش نسبت به دنیا ۰/۷۳ و نگرش نسبت به آینده ۰/۸۱ می‌باشد. هم‌چنین، در این هنجاریابی سئوالاتی که همخوانی معتبری نداشتند، مشخص شدند.

نتیجه‌گیری: پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی روی دانشجویان ایرانی می‌تواند به عنوان یک ابزار پایا و معتبر برای ارزیابی مثلث شناختی نظریه‌ی بک و برای سنجش شیوه‌ی تفکر دانشجویان افسرده باشد.

واژه‌های کلیدی: آینده، افسردگی، پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی، خود، دنیا

*سید علی کیمیایی

استادیار روان‌شناسی مشاوره، دانشگاه فردوسی مشهد

حسن گرجیان مهلبانی

دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشکده علوم

تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه فردوسی مشهد

*مؤلف مسئول:

ایران، مشهد، دانشگاه فردوسی مشهد، دانشکده‌ی علوم

تربیتی و روان‌شناسی، گروه مشاوره

تلفن: ۰۵۱۱۸۷۸۳۰۰۸

kimiaee@um.ac.ir

تاریخ وصول: ۱۳۹۰/۱/۱۷

تاریخ تایید: ۱۳۹۰/۵/۲۳

پی‌نوشت: این مطالعه پس از تایید کمیته‌ی پژوهشی دانشکده‌ی علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه فردوسی مشهد و بدون حمایت مالی نهاد خاصی انجام شده و با منافع نویسندگان ارتباطی نداشته است.

Original Article

Validating of cognitive triad inventory in students of Ferdowsi University of Mashhad

Abstract

Introduction: The purpose of this study is to validate Cognitive Triad Inventory (CTI) among students of Ferdowsi University of Mashhad. This questionnaire measures thinking style of depressed people about themselves, world and future.

Materials and Methods: In this cross-sectional descriptive study, 412 students of Ferdowsi University of Mashhad (157 males and 255 females) studying in an academic year (2009-2010) were selected through multistage cluster sampling to validate the questionnaire. The data analyzed through Cronbach's alpha statistical method.

Results: The results showed that Cronbach's alpha reliability coefficient for total scale is 0.85, for subscales view of self is 0.80, view of world is 0.73 and finally, view of future is 0.81. Also, questions that cause reduction of Cronbach's alpha reliability coefficient were determined.

Conclusion: Cognitive triad inventory can be a reliable and valid tool for evaluating Beck cognitive theory and can be used to measure depressive thinking style in normal or clinical samples.

Keywords: Cognitive triad inventory, Depression, Future, Self, World

**Seyyed Ali Kimiaee*

Assistant professor of consultant psychology, Ferdowsi University of Mashhad

Hassan Gorjian Mahlabani

M.Sc. student in family consultant psychology, Faculty of psychology and educational sciences, Ferdowsi University of Mashhad

***Corresponding Author:**

Department of consultant, Faculty of psychology and educational sciences, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran
Tel: +985118783008
kimiaee@yahoo.com
Received: Apr. 06, 2011
Accepted: Aug. 14, 2011

Acknowledgement:

This study was reviewed and approved by the research committee of faculty of psychology of Ferdowsi University of Mashhad. No grant has supported the present study and the authors had no conflict of interest with the results.

Vancouver referencing:

Kimiaee SA, Gorjian Mahlabani H. Validating of cognitive triad inventory in students of Ferdowsi University of Mashhad. Journal of Fundamentals of Mental Health 2011; 13(3): 230-41.

مقدمه

بک معتقد است نشانگان عمیق (عاطفی، رفتاری، انگیزشی، بدنی) در اختلال افسردگی، پیامد مستقیم مثلث شناختی منفی هستند. بسیاری از مطالعات، نابهنجاری شناختی را در افراد افسرده گزارش داده‌اند. افکار خودآیند منفی، سبک اسنادی خودتحقیرکننده و تفکرات درماندگی همگی با افسردگی فعلی افراد ارتباط دارند (۸). در تایید نظریات بک، افراد افسرده، نگرش‌های ناکارآمدی در مقایسه با افراد غیر افسرده دارند (۷). بر اساس این دیدگاه، افراد افسرده خودشان را بی‌ارزش، ناتوان و ناخوشایند توصیف می‌کنند (۷)، در حالی که افکار منفی نسبت به دنیا است که موقعیت را به صورت دست نیافتنی ادراک و از این رو مانع از دستیابی به اهدافشان می‌شود. طرح‌واره‌ی منفی نسبت به آینده، افکار بدبینانه درباره‌ی فرصت‌ها و چشم‌اندازهای آینده می‌باشد و می‌تواند شامل ادراک آینده فرد به صورت غم‌افزا، ناامیدکننده، بسیار سخت، بی‌فایده و ناکام‌کننده باشد. خطاهای شناختی در تفکر شامل تفکر انتزاعی، استنتاج دل‌خواهی و تفکر دو قطبی، تداوم این طرح‌واره را به دنبال دارد و دید منفی فرد را با وجود شواهد عینی بر علیه آن اعتبار می‌بخشد (۴). افراد افسرده بعد از این که در رسیدن به موفقیت دچار شکست می‌شوند، تمرکز بیشتری روی خود دارند (۹). هم چنین آن‌ها تمرکز خودکار بیشتری روی خود و انتظارات کمتری از خودشان برای موفق شدن در مقایسه با افراد غیر افسرده دارند (۱۰) و در اسنادهای خودارزیاب، گرایش‌های انتقادکننده‌ای دارند (۱۰، ۱۱).

ویلنر^۹ معتقد است دید منفی درباره‌ی خود، زیربنای افسردگی در تمام حالت‌های منفی شناختی است و دو بعد دیگر آن، دنیا و آینده، همانند نگرش نسبت به خود به طور وسیعی مورد مطالعه قرار نگرفته است (۱۲). با این حال حمایت مستقیم برای دید منفی درباره‌ی دنیا از مطالعاتی ناشی می‌شود که افراد افسرده، میزان تقویت را ناچیز می‌شمارند و میزان تنبیه را بیش از حد برآورد می‌کنند (۱۰). به علاوه، افراد افسرده مقدار بازخورد مثبت و منفی را در جهت منفی تحریف می‌کنند (۱۰). این تمایلات ادراکی می‌تواند از اعتقاد به این که دنیا مکان خصمانه‌ای است نشأت گرفته باشد.

از آن جا که افسردگی چهارمین بیماری شایع جهان رتبه بندی شده است، بار مالی سنگینی را تقریباً به ۱۲ درصد جمعیت جهان تحمیل می‌کند (۱) و به نظر می‌رسد که از سال ۲۰۱۰ دومین اختلال ناتوان‌کننده‌ی جهان باشد (۲).

یکی از شناخته‌شده‌ترین نظریه‌ها در خصوص علت، روشن‌سازی و تداوم افسردگی توسط بک^۱، راش^۲ و شاو^۳ مطرح شده است مبنای زیربنایی این نظریه این است که افرادی که نشانگان افسردگی را نشان می‌دهند، تمایل شناختی به تفسیر رویدادهای زندگی توسط طرح‌واره‌های منفی دارند که در طول سال‌های شکل‌گیری رشدشان آموخته‌اند (۳). طرح‌واره‌های منفی، نهفته باقی می‌مانند و از طریق رویدادهای محیطی به ویژه رویدادهای پرتنش زندگی فعال شده و متعاقباً منجر به افسردگی می‌شوند (۴، ۵). زمانی که طرح‌واره‌ای فعال شد، تجارب جدید با توجه به این طرح‌واره، واقعیت را به شیوه‌ی منفی تحریف می‌کنند (۵). بر اساس این دیدگاه، افکار خودآیند^۴ و باورهای ناکارآمد در رشد و تداوم افسردگی مهم هستند (۶).

نظریه‌ی شناختی بک در مورد افسردگی، فرض را بر این قرار داده است که یک مولفه‌ی مهم افسردگی مجموعه‌ای از شناخت‌های منفی یا طرح‌واره‌ها است (۷). شناخت‌های منفی در افراد افسرده بیانگر دیدگاه منفی نسبت به خود^۵، دنیا^۶ و آینده^۷ است (۲). این دیدگاه ناکارآمد در مورد خود، دنیا و آینده به عنوان مثلث شناختی^۸ معروف است (۷).

بک بیان می‌کند که مثلث شناختی منفی از تعامل بین طرح‌واره‌های منفی و رویدادهای محیطی منفی به وجود می‌آید. او بیان می‌دارد که طرح‌واره‌ی شناختی منفی یا مثلث شناختی در زمانی که رویداد تنش‌زا یا فقدان روی می‌دهد افراد را برای افسردگی مستعد می‌سازد (۶).

¹Beck²Rush³Shaw⁴Automatic Thoughts⁵Self⁶World⁷Future⁸Cognitive Triad⁹Willner

پژوهشگران برای کمک به کاهش شدت افسردگی در جامعه باشد. از این رو برای پر کردن این شکاف، در این مطالعه پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی^۴ (CTI) که توسط بکهام^۵، لبر^۶، واتکینز^۷، بویر^۸ و کوک^۹ ساخته شده است (۴) روی جمعیت غیر بالینی از دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد هنجاریابی شد.

روش کار

با توجه به هدف پژوهش که هنجاریابی پرسش‌نامه مثلث شناختی (CTI) بود، جامعه آماری شامل تمام دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد در سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸ بودند که تعداد ۴۱۲ نفر آزمودنی به روش خوشه‌ای تصادفی چند مرحله‌ای از بین آن‌ها انتخاب شدند. قبل از اجرای پرسش‌نامه، هدف مطالعه و شرط محرمانه ماندن اطلاعات برای آزمودنی‌ها بیان شد. سپس بین کل دانشکده‌ها، ۷ دانشکده به طور تصادفی انتخاب و از هر دانشکده چند کلاس به صورت تصادفی انتخاب و پرسش‌نامه‌ها توسط پژوهشگران در دانشکده‌های مختلف بین دانشجویان توزیع و تعداد ۴۰۳ پرسش‌نامه قابل ارزیابی جمع‌آوری شد. در این هنجاریابی آلفای کرونباخ برای کل پرسش‌نامه و خرده‌مقیاس‌ها محاسبه گردید. آلفای کرونباخ یکی از روش‌های محاسبه، اعتبار و اعتماد علمی پرسش‌نامه‌ها محاسبه می‌باشد. محاسبه‌ی این شاخص با استفاده از SI تعداد پرسش‌ها و k رابطه‌ی زیر امکان‌پذیر خواهد بود. در این رابطه I - انحراف معیار امتیاز پرسش M و \sum انحراف معیار امتیاز کل پرسش‌ها است. هرچه این شاخص به ۱ نزدیک‌تر شود به معنی همبستگی درونی بالاتر و همگن‌تر بودن پرسش‌ها خواهد بود. محدوده مقادیر آلفا بدین صورت است: بین ۰/۷ تا ۱ عالی، بین ۰/۴ تا ۰/۷ خوب و کمتر از ۰/۴ ضعیف می‌باشد.

انبار پژوهش:

پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی (CTI): یک پرسش‌نامه‌ی ۳۶ سئوالی است که دارای سه خرده‌مقیاس برای سنجش نگرش

بلک‌بورن^۱ و یونسان^۲ معتقدند که دید منفی نسبت به خود و دید منفی نسبت به دنیا شاخص معتبری برای افسردگی هستند (۱۳). با این حال برخی محققین نشان دادند که افراد افسرده انتظارات منفی از خود دارند نه نسبت به آینده (۱۰). هم‌چنین سایر محققان بر این باورند که دید منفی نسبت به خود در دیدگاه بک، تنها سازه‌ای است که به طور معنی‌داری با افسردگی مرتبط می‌باشد (۱۴). هم‌چنین نگرش منفی نسبت به خود با دل‌بستگی اضطرابی و راهبرد فزون‌کاری در روابط بین فردی مرتبط می‌باشد (۱۵). دیدگاه منفی نسبت به خود در افراد افسرده به برآورد ضعیفی از مهارت‌های شخصی و عزت نفس کم در افراد منجر می‌شود (۲). حمایت از رابطه‌ی بین افسردگی و دید منفی نسبت به آینده را می‌توان در مطالعاتی که بر ناامیدی و افسردگی انجام شده است، یافت (۱۰). در مطالعات متعدد نشان داده شده است که احساس ناامیدی شدید، افسردگی را به دقت پیش‌بینی می‌کند (۱۶). بنا به نقل از مطالعه‌ی آندرسون^۳ و همکار، آلوی و همکاران در مدل رشدنگر خود معتقدند، حس درماندگی طولانی‌مدت، احتمالاً به احساس ناامیدی منجر می‌شود که دید منفی نسبت به آینده را شکل می‌دهد (۱۰).

با توجه به مبانی نظری فوق، بالا بودن آمار افراد مبتلا به افسردگی در کشور ایران که حدود ۵ میلیون نفر (۷/۷٪) برآورد شده است (۱۷) و هزینه‌های بالایی که بر نظام بهداشتی کشور تحمیل می‌کند و هم‌چنین با توجه به اهمیتی که مثلث شناختی در ایجاد و تداوم افسردگی دارد اما هیچ ابزار اندازه‌گیری استاندارد برای سنجش آن در ایران وجود ندارد. بنابراین هنجاریابی پرسش‌نامه‌ای که سبک تفکر در افراد افسرده را بسنجد به خصوص پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی، ضرورتی انکارناپذیر است. زیرا این پرسش‌نامه به درمانگران، مشاوران، روان‌شناسان و روان‌پزشکان در ارزیابی هرچه بهتر و همه‌جانبه‌تر افراد افسرده و نشان دادن تغییرات پایدار در طی جلسات و بعد از درمان کمک می‌کند. هم‌چنین به نظر می‌رسد پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی می‌تواند پاسخگوی نیاز

⁴Cognitive Triad Inventory

⁵Beckham

⁶Leber

⁷Watkins

⁸Boyer

⁹Cook

¹Blackburn

²Eunson

³Anderson

نتایج

در هنجاریابی این پرسش‌نامه از ۴۰۳ آزمودنی که در دانشکده‌های کشاورزی، علوم پایه، ادبیات و علوم انسانی، علوم تربیتی، الهیات، مهندسی و اقتصاد مشغول به تحصیل بودند با دامنه‌ی سنی ۱۸ تا ۴۰ سال و میانگین سنی ۲۱/۵ سال استفاده شد. اطلاعات جمعیت‌شناختی در جدول ۱ آمده است. با توجه به تجزیه و تحلیل آماری، جداول مربوط ارائه می‌شود. همان طور که در جدول ۲ ملاحظه می‌شود مقادیر آلفای کرونباخ کل پرسش‌نامه CTI، ۰/۸۵ و مقدار آلفای کرونباخ مربوط به خرده‌مقیاس‌های نگرش نسبت به خود، دنیا و آینده به ترتیب ۰/۸۰، ۰/۷۳ و ۰/۸۱ می‌باشد.

جدول ۱- ویژگی‌های جمعیت‌شناختی آزمودنی‌ها بر حسب جنس و مقطع تحصیلی دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد

متغیر	فراوانی	درصد
جنسیت	زن	۶۱/۹
	مرد	۳۸/۱
مقطع تحصیلی	کارشناسی	۷۵/۷
	کارشناسی ارشد	۱۹/۴
	دکترای	۲/۷

فرد نسبت به خود، دنیا و آینده می‌باشد (۴). هر مقیاس شامل ۱۰ سؤال است (البته ۶ سؤال آن نمره‌گذاری نمی‌شود) و در یک طیف ۷ نمره‌ای از کاملاً موافقم (۱) تا کاملاً مخالفم (۷) به روش لیکرت درجه‌بندی می‌شود. البته بعضی از سؤال‌ها به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. نمرات بالاتر نشانگر دیدگاه منفی و نمرات پایین‌تر بیانگر دیدگاه مثبت می‌باشد. CTI همسانی درونی خوبی دارد و ضریب آلفای کرونباخ کل مقیاس ۰/۹۵، برای خرده‌مقیاس نگرش نسبت به خود ۰/۹۱، برای نگرش نسبت به جهان ۰/۸۱ و برای نگرش نسبت به آینده ۰/۹۳ می‌باشد. اعتبار همزمان CTI از طریق همبستگی معنی‌دار ۰/۷۷ با پرسش‌نامه‌ی افسردگی بک اثبات گردیده است (۱۸). هم‌چنین تمام خرده‌مقیاس‌ها همبستگی معنی‌داری با سایر مقیاس‌ها دارد. این مقیاس به خصوص در نگرش نسبت به خود همبستگی مثبت معنی‌دار ۰/۹۰ با مقیاس عزت نفس^۱ دارد. ضمن این که مقیاس نگرش نسبت به آینده همبستگی معنی‌دار ۰/۹۰ با مقیاس ارزیابی ناامیدی^۲ دارد (۱۷). پژوهشگران پرسش‌نامه را از زبان انگلیسی به فارسی برگرداندند و از نظر معنا، واژه‌گزینی آن را با متن اصلی مقایسه، تطبیق و سپس اجرا نمودند.

جدول ۲- شاخص‌های توصیفی و نتایج اعتباریابی مقادیر آلفای کرونباخ کل پرسش‌نامه‌ی CTI و مقدار آلفای کرونباخ

مربوط به خرده‌مقیاس‌های نگرش نسبت به خود، دنیا و آینده و مقدار کلی آن در بین دانشجویان

خرده‌مقیاس	تعداد نمونه	تعداد سؤالات	میانگین	واریانس	انحراف استاندارد	آلفای کرونباخ	آلفای کرونباخ مبتنی بر سؤالات استاندارد شده
مقیاس کل	۳۱۸	۳۶	۱۰۲/۶۶	۵۵۱/۴۵	۲۳/۴۸	۰/۸۵۶	۰/۸۶۷
نگرش نسبت به خود	۳۸۶	۱۰	۲۶/۱۶	۹۶/۱۹	۹/۸۰	۰/۸۰۳	۰/۸۰۵
نگرش نسبت به دنیا	۳۷۳	۱۰	۲۸/۰۳	۸۳/۶۶	۹/۱۴۷	۰/۷۳۷	۰/۷۳۹
نگرش نسبت به آینده	۳۷۵	۱۰	۲۳/۴۹	۹۵/۴۷	۹/۷۷	۰/۸۱۲	۰/۸۱۹

جدول ۳ نشان می‌دهد که با حذف هر یک از خرده‌مقیاس‌های مربوطه از پرسش‌نامه، مقدار آلفا کاهش پیدا می‌کند. جدول ۴ مقادیر شاخص‌های توصیفی و مقدار آلفای کرونباخ در صورت حذف هر یک از سؤالات مربوط به خرده‌مقیاس نگرش نسبت به خود را نشان می‌دهد. هم‌چنین نشان می‌دهد که سؤال ۲۳ از همبستگی پایینی نسبت به سایر سؤالات برخوردار است و در صورت حذف آن آلفای کرونباخ از ۰/۷۳ به ۰/۷۴ افزایش می‌یابد. نتایج جدول ۶

جدول ۳ نشان می‌دهد که با حذف هر یک از خرده‌مقیاس‌های مربوطه از پرسش‌نامه، مقدار آلفا کاهش پیدا می‌کند.

جدول ۴ مقادیر شاخص‌های توصیفی و مقدار آلفای کرونباخ در صورت حذف هر یک از سؤالات مربوط به خرده‌مقیاس نگرش نسبت به خود را نشان می‌دهد. هم‌چنین نشان می‌دهد که سؤال ۱۷ از همبستگی پایینی نسبت به سایر سؤالات

^۱Self-esteem

^۲Hopelessness Scale

نشان‌دهنده‌ی همبستگی بالای پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی با خرده‌مقیاس‌ها است ($r=0/90$) با نگرش نسبت به خود، $r=0/89$ = r با نگرش نسبت به دنیا و $r=0/91$ با نگرش نسبت به آینده). هم‌چنین بین خرده‌مقیاس‌های مثلث شناختی برای خود با دنیا $r=0/69$ ، خود با آینده $r=0/75$ و دنیا با آینده $r=0/74$ است که نشان‌دهنده‌ی همبستگی درونی خوب خرده‌مقیاس‌ها با یکدیگر است.

مقادیر شاخص‌های توصیفی و آلفای کرونباخ در صورت حذف سئوالات مربوط به خرده‌مقیاس نگرش نسبت به آینده را نشان می‌دهد. هم‌چنین نشان می‌دهد که سؤال ۳۶ از همبستگی پایینی نسبت به سایر سئوالات برخوردار است و در صورت حذف آن آلفای کرونباخ از $0/81$ به $0/83$ افزایش می‌یابد. مقادیر همبستگی جدول ۷ بر اساس ضریب همبستگی پیرسون

جدول ۳- مقادیر شاخص‌های توصیفی و آلفای کرونباخ در صورت حذف خرده‌مقیاس‌ها از مقیاس کل پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی

نام خرده‌مقیاس	میانگین کل	واریانس کل	همبستگی کلی	آلفای کرونباخ
نگرش نسبت به خود	۷۷/۰۷	۲۳۲/۰۵	۰/۷۷۲	۰/۷۴۱
نگرش نسبت به دنیا	۷۵/۱۷	۲۶۸/۲۹	۰/۷۶۴	۰/۷۸۳
نگرش نسبت به آینده	۸۰/۰۶	۲۴۴/۹۱	۰/۸۱۰	۰/۷۴۷

جدول ۴- مقادیر شاخص‌های توصیفی و آلفای کرونباخ در صورت حذف سئوالات مربوط به خرده‌مقیاس نگرش نسبت به خود

گویه‌ها	میانگین مقیاس	واریانس مقیاس	همبستگی کلی	آلفای کرونباخ
آدم شکست خورده‌ای هستم (سؤال ۵)	۲۳/۹۷	۷۶/۵۳	۰/۵۳۶	۰/۷۷۹
تقریباً در تمام روابط مهمی که دارم به هم ریخته هستم (سؤال ۱۰)	۲۳/۶۱	۷۵/۹۱	۰/۵۹۳	۰/۷۷۲
هیچ کاری را نمی‌توانم به درستی انجام دهم (سؤال ۱۳)	۲۴/۰۵	۷۶/۸۰	۰/۶۵۱	۰/۷۶۷
من از افرادی که می‌شناسم شایسته‌تر هستم (سؤال ۱۷)	۲۲/۳۴	۸۸/۴۰	۰/۱۷۷	۰/۸۱۸
از خودم متنفرم (سؤال ۲۱)	۲۴/۱۷	۷۵/۲۰	۰/۶۲۰	۰/۷۶۹
می‌توانم برخی از کارها را به خوبی انجام دهم (سؤال ۲۵)	۲۴/۲۸	۸۵/۹۸	۰/۳۲۷	۰/۸۰۱
در مورد چیزهای زیادی احساس گناه می‌کنم (سؤال ۲۹)	۲۲/۲۲	۸۱/۱۱	۰/۳۵۴	۰/۸۰۲
انسان ارزشمندی هستم (سؤال ۳۱)	۲۳/۸۱	۸۰/۹۶	۰/۵۲۲	۰/۷۸۲
خودم را دوست دارم (سؤال ۳۳)	۲۴/۱۷	۸۰/۱۱	۰/۵۳۰	۰/۷۸۱
در شخصیتم شکاف‌های عمیقی وجود دارد (سؤال ۳۵)	۲۲/۸۲	۷۵/۱۶	۰/۵۲۱	۰/۷۸۱

پرسش‌نامه از اعتبار خوبی برخوردارند. در این خصوص آخرین بازنگری پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی در آمریکا هم نشان‌دهنده‌ی همسانی درونی عالی $0/95$ برای کل این مقیاس است (۱۰).

در این خصوص بکهام و دیگران، این پرسش‌نامه را ساختند و سه خرده‌مقیاس آن را از یکدیگر جدا نمودند اما ساختار آن را به لحاظ تجربی ارزیابی نمودند (به نقل از ۲). دو مطالعه‌ی دیگر، ساختار مثلث شناختی را در نمونه‌های غیر بالینی دانشجویان دانشگاه مورد ارزیابی قرار دادند اما هیچ کدام نتوانستند مدل سه‌عاملی آن را تایید کنند (۱۰، ۱۹).

هدف اصلی پژوهش حاضر، اعتباریابی پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی (CTI) در بین دانشجویان دختر و پسر دانشگاه فردوسی مشهد بود که به منظور تهیه نسخه‌ی فارسی پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی که ابزار مهمی در ارزیابی یکی از مولفه‌های مهم نظریه‌ی شناختی بک و دیگران در خصوص بروز و تداوم افسردگی، انجام شده است.

نتایج نشان داد که این پرسش‌نامه از پایایی و همسانی خوبی در بین دانشجویان برخوردار است. جدول ۲ نشان می‌دهد که آلفای کرونباخ کلی پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی در ارتباط با همه سئوالات $0/85$ می‌باشد که نشان می‌دهد کلیه سئوالات

جدول ۵- مقادیر شاخص‌های توصیفی و آلفای کرونباخ در صورت حذف سئوال‌ات مربوط به خرده‌مقیاس نگرش نسبت به دنیا

مقادیر شاخص‌ها در صورت حذف سئوال				گویه‌ها
آلفای کرونباخ	همبستگی کلی	واریانس مقیاس	میانگین مقیاس	
۰/۷۳۳	۰/۲۷۹	۷۳/۵۶	۲۵/۰۳	اغلب مردم دوست‌داشتنی و مفید هستند (سئوال ۳)
۰/۷۰۰	۰/۵۱۹	۶۸/۸۲	۲۴/۹۸	می‌دانم در صورت نیاز، مردم به من کمک خواهند کرد (سئوال ۸)
۰/۶۹۸	۰/۵۱۰	۶۶/۳۴	۲۵/۷۰	فعالیت‌های روزانه‌ی من مسخره و اجباری است (سئوال ۱۲)
۰/۷۰۲	۰/۴۹۰	۶۷/۹۶	۲۵/۷۴	افراد مهم زندگی من مفید و حمایتی هستند (سئوال ۲۰)
۰/۷۲۲	۰/۳۵۶	۷۱/۴۷	۲۵/۸۷	بر مشکلاتم غلبه خواهم کرد (سئوال ۲۲)
۰/۷۴۹	۰/۱۷۰	۷۵/۹۹	۲۴/۶۴	اتفاقات بد اندکی برایم رخ می‌دهد (سئوال ۲۳)
۰/۷۰۶	۰/۴۵۶	۶۶/۵۸	۲۵/۴۲	همسر یا دوست صمیمی دارم که گرم و حمایت‌کننده است (سئوال ۲۴)
۰/۷۰۲	۰/۴۸۵	۶۶/۶۴	۲۵/۸۶	خانواده‌ام مراقبت آن چه برایم اتفاق می‌افتد نیستند (سئوال ۲۷)
۰/۷۰۸	۰/۴۵۰	۶۶/۱۳	۲۵/۶۸	آن چه انجام می‌دهم مهم نیست، زیرا دیگران این مشکلات را برایم به وجود آورده‌اند تا آن چه من می‌خواهم را تصاحب کنند (سئوال ۳۰)
۰/۷۳۵	۰/۲۸۹	۷۰/۹۴	۲۳/۳۵	با مشکلات زیادی رو به رو شده‌ام (سئوال ۳۴)

جدول ۶- مقادیر شاخص‌های توصیفی و آلفای کرونباخ در صورت حذف سئوال‌ات مربوط به خرده‌مقیاس نگرش نسبت به آینده

مقادیر شاخص‌ها در صورت حذف سئوال				گویه‌ها
آلفای کرونباخ	همبستگی کلی	واریانس مقیاس	میانگین مقیاس	
۸۱۳	۰/۲۹۰	۸۷/۴۰	۲۱/۵۸	دوست دارم در مورد چیزهای خوبی که به ذهنم می‌رسد، فکر کنم (سئوال ۶)
۸۱۵	۰/۲۸۳	۸۶/۰۲	۲۰/۹۸	انتظار دارم که کارها از هم اکنون برای چند سالی به خوبی پیش بروند (سئوال ۹)
۰/۷۷۲	۰/۶۷۷	۷۱/۹۵	۲۱/۱۱	به آینده خیلی امیدوار نیستم (سئوال ۱۱)
۰/۷۷۶	۰/۶۸۳	۷۶/۳۶	۲۱/۶۹	هیچ چیز خوبی که در زندگی من که به دنبالش بروم وجود ندارد (سئوال ۱۵)
۰/۷۸۶	۰/۵۶۹	۷۶/۰۹	۲۱/۱۴	مشکلات و درگیری‌های فعلی من همیشه به قوت خود باقی خواهد ماند (سئوال ۱۶)
۰/۷۸۱	۰/۶۲۳	۷۵/۵۷	۲۱/۵۰	برای من هیچ دلیلی وجود ندارد که آینده‌ی امیدبخشی در انتظارم باشد (سئوال ۱۹)
۰/۷۷۹	۰/۶۶۷	۷۷/۰۷	۲۱/۸۴	آینده من آن قدر اسفناک است که نیازی به فکر کردن در مورد آن نیست (سئوال ۲۶)
۰/۷۹۶	۰/۴۸۷	۷۹/۹۹	۲۱/۰۶	اتفاقات کاری خوبی در آینده برایم اتفاق خواهد افتاد (سئوال ۲۸)
۰/۷۸۷	۰/۵۶۲	۷۵/۰۱	۲۱/۲۴	هیچ کاری نیست که در سال‌هایی که در پیش روی دارم به دنبالش بروم (سئوال ۳۲)
۰/۸۳۸	۰/۱۹۱	۸۳/۹۹	۱۹/۰۶	انتظار داشتم در سال‌هایی که گذشت، من نیز با دیگران ارتباط داشتم و خوشنود بودم (سئوال ۳۶)

(۱۹). از طرف دیگر، برخلاف مطالعاتی که از نمونه‌های غیربالینی استفاده نموده‌اند، ساختار سه عاملی را می‌توان تایید نمود که با یافته‌های مکینتاش و فیشر که معتقدند الگوی یک عاملی آن‌ها شاید در نتیجه‌ی تفاوت در نحوه‌ی تفکر افراد افسرده و غیر افسرده باشد، ناهماهنگ است (۱۹، ۲).

یافته‌های جدول ۲ نشان می‌دهد که با حذف هر یک از خرده‌مقیاس‌های مربوطه از پرسش‌نامه، مقدار آلفا کاهش پیدا می‌کند. این کاهش همراه با کاهش میانگین و واریانس پرسش‌نامه می‌باشد. پس می‌توان نتیجه گرفت که همه‌ی ابعاد، همخوانی نسبتاً مناسبی با هم دارند. جدول ۳ نیز مقدار آلفای کرونباخ برای خرده‌مقیاس‌های نگرش نسبت به خود، دنیا و

جدول ۷- مقادیر همبستگی کل مثلث شناختی با خرده‌مقیاس‌ها و

خرده‌مقیاس‌ها با یکدیگر			
شاخص	خود	دنیا	آینده
خود	۱	۰/۶۹۷	۰/۷۵۲
دنیا	۰/۶۹۷	۱	۰/۷۴۴
آینده	۰/۷۵۲	۰/۷۴۴	۱
کل	۰/۹	۰/۸۹۳	۰/۹۱۹

مکینتاش و فیشر^۱ در مطالعه‌ی خود فقط یک عامل را به دست آوردند و از این رو نتیجه گرفتند که اعتبار عاملی مدل بک صحیح است اما عبارات اضافی منفی به طور معنی‌داری بیشتر از عبارات مثبت در ساختار عاملی مثلث شناختی وجود دارد

^۱McIntosh and Fischer

معتقدند هم عناصر مثبت و هم عناصر منفی هر یک مستقل از دیگری هستند و هر دو در سلامت روان سهیم هستند (به نقل از ۲). سایر مطالعات تجربی با توجه به نگرش‌ها، افکار و هیجان‌ها نیز از این فرضیه حمایت می‌کند که بیانگر صحت و اهمیت مثلث شناختی است (۲،۲۰).

یافته‌های این پژوهش در عرصه‌ی عملی، می‌تواند اطلاعات مهمی برای جوانان ایرانی و مسئولین وزارت علوم داشته باشد. با توجه به این که دانشجویان در سنی هستند که مهم‌ترین تصمیمات زندگی خود هم‌چون کار، ادامه تحصیل و ازدواج را اتخاذ می‌نمایند و با توجه به این که داشتن نگرش مثبت و خوش‌بینانه به خود، دنیا و آینده نقش مهمی در سلامت روان، رضایت زناشویی و دل‌بستگی ایمن دارد، می‌توان با آموزش مهارت‌های ارتباطی و تغییر نگرش‌های منفی از بروز ناراضی‌های زناشویی، شغلی و تحصیلی پیشگیری نمود و به یکی از وظایف مهم دانشگاه‌ها که تربیت شهروندانی با نگرش‌های سالم و منطقی، روابط بین فردی سالم، ایمن و پایدار و در نهایت ارتقای کیفیت زندگی است، جامعه‌ی عمل پوشاند. ضمن این که در مراکز مشاوره‌ی دانشجویی نیز یافته‌های پژوهش حاضر کاربردهای فراوانی در حل مشکلات و تعارض‌های درون-برون فردی دانشجویان به دنبال دارد. به علاوه پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی با سایر ابزارهایی که عناصر شناختی نظریه‌ی بک را می‌سنجد، همبستگی دارد. برای مثال با پرسش‌نامه‌ی افکار اتوماتیک^۳ (کندال، هوارد^۴ و هاینز^۵) همبستگی $r = -0.53$ و با پرسش‌نامه‌ی افسردگی بک همبستگی $r = 0.71$ در جمعیت‌های عادی و $r = 0.73$ در نمونه‌های روان‌پزشکی را نشان می‌دهد (به نقل از ۲۱). البته باید به این نکته اشاره کرد که نتایج این تحقیق، محدود به دانشجویان بوده و نمی‌تواند به نمونه‌هایی غیر از دانشجویان تعمیم داده شود.

هم‌چون هر مطالعه‌ی دیگری این مطالعه نیز محدودیت‌هایی داشته است. نخست به دلیل محدودیت منابع مالی و حمایتی لازم این مطالعه تنها در بین دانشجویان انجام شد که تقریباً در دامنه‌ی سنی بین ۱۸ تا ۲۸ سال قرار دارند و نمی‌تواند نماینده‌ی

آینده به ترتیب 0.80 ، 0.73 ، 0.81 به دست آمده است که نشان می‌دهد آلفای کرونباخ خرده‌مقیاس نگرش نسبت به دنیا کمی پایین‌تر از خرده‌مقیاس‌های نگرش به خود و آینده می‌باشد. هم‌چنین جداول ۴، ۵ و ۶ نشان می‌دهند که سؤال ۱۷ در خرده‌مقیاس نگرش نسبت به خود، سؤال ۲۳ در خرده‌مقیاس نگرش نسبت به دنیا و سؤال ۳۶ در خرده‌مقیاس نگرش نسبت به آینده به مقدار بسیار کمی با سایر سؤالات آن بعد، ناهمخوانی دارد که در صورت حذف آن مقدار آلفای کرونباخ در هر خرده‌مقیاس، افزایش پیدا می‌کند و یا این که بهتر است تغییراتی در ترجمه‌ی آن و همسو نمودن آن با سایر ابعاد صورت گیرد.

در این مورد، تازه‌ترین بازنگری‌ها روی پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی در آمریکا نیز نشان‌دهنده‌ی همسانی درونی عالی (آلفای 0.91 برای نگرش نسبت به خود، 0.81 برای نگرش نسبت به دنیا، 0.93 برای نگرش نسبت به آینده و 0.95 برای کل مقیاس) را نشان می‌دهد. به علاوه خرده‌مقیاس‌های مثلث شناختی از همبستگی درونی خوبی (خود با دنیا $r = 0.71$ ، خود با آینده $r = 0.75$ ، دنیا با آینده $r = 0.66$) برخوردار است (۲). پژوهش حاضر نیز همبستگی بین خرده‌مقیاس‌های مثلث شناختی را برای خود با دنیا $r = 0.69$ ، خود با آینده $r = 0.75$ و دنیا با آینده $r = 0.74$ به دست آورد (جدول ۷) که بیانگر همبستگی درونی خوب خرده‌مقیاس‌ها با یکدیگر و همسو با نتایج سایر پژوهش‌ها است.

این نتایج از این جهت مهم است که شواهدی برای مدل بک مبنی بر ارتباط نگرش نسبت به خود، دنیا و آینده ضمن جداسازی هر خرده‌مقیاس به دست می‌دهد. ضمن این که یافته‌ها از لحاظ ساختارهای شناختی به قدر کافی شباهت و همخوانی دارد. بنا بر این، نتایج از توان تعمیم مدل بک در فرهنگ‌های مختلف حمایت می‌کند و اگر تفاوت‌هایی وجود دارد، هم‌چون همپوشی سؤال‌های مثبت و منفی مثلث شناختی به روش‌شناسی مربوط است. در این خصوص شوارتر^۱ و گارمونی^۲ در مدل ساختاریشان از وضعیت مثبت و منفی ذهن،

³Automatic Thoughts Questionnaire

⁴Howard

⁵Hays

¹Schwartz

²Garmoni

شناختی را در نمونه‌های غیر بالینی دانشجویان دانشگاه مورد ارزیابی قرار دادند اما هیچ کدام نتوانستند مدل سه عاملی آن را تایید کنند (۱۰، ۱۹). مکینتاش و فیشر^۱ در مطالعه‌ی خود فقط یک عامل را به دست آوردند و از این رو نتیجه گرفتند که اعتبار عاملی مدل بک صحیح است اما عبارات اضافی منفی به طور معنی داری بیشتر از عبارات مثبت در ساختار عاملی مثلث شناختی وجود دارد (۱۹).

از طرف دیگر، برخلاف مطالعاتی که از نمونه‌های غیر بالینی استفاده نموده‌اند، ساختار سه عاملی را می‌توان تایید نمود که با یافته‌های مکینتاش و فیشر که معتقدند الگوی یک عاملی آن‌ها شاید در نتیجه‌ی تفاوت در نحوه‌ی تفکر افراد افسرده و غیر افسرده باشد، ناهماهنگ است (۲، ۱۹).

یافته‌های جدول ۲ نشان می‌دهد که با حذف هر یک از خرده مقیاس‌های مربوطه از پرسش‌نامه، مقدار آلفا کاهش پیدا می‌کند. این کاهش همراه با کاهش میانگین و واریانس پرسش‌نامه می‌باشد. پس می‌توان نتیجه گرفت که همه‌ی ابعاد، همخوانی نسبتاً مناسبی با هم دارند.

جدول ۳ نیز مقدار آلفای کرونباخ برای خرده‌مقیاس‌های نگرش نسبت به خود، دنیا و آینده به ترتیب ۰/۸۰، ۰/۷۳، ۰/۸۱ به دست آمده است که نشان می‌دهد آلفای کرونباخ خرده‌مقیاس نگرش نسبت به دنیا کمی پایین‌تر از خرده‌مقیاس‌های نگرش به خود و آینده می‌باشد.

همچنین جداول ۴، ۵ و ۶ نشان می‌دهند که سؤال ۱۷ در خرده‌مقیاس نگرش نسبت به خود، سؤال ۲۳ در خرده‌مقیاس نگرش نسبت به دنیا و سؤال ۳۶ در خرده‌مقیاس نگرش نسبت به آینده به مقدار بسیار کمی با سایر سؤالات آن بعد، ناهمخوانی دارد که در صورت حذف آن مقدار آلفای کرونباخ در هر خرده‌مقیاس، افزایش پیدا می‌کند و یا این که بهتر است تغییراتی در ترجمه‌ی آن و همسو نمودن آن با سایر ابعاد صورت گیرد. در این مورد، تازه‌ترین بازنگری‌ها روی پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی در آمریکا نیز نشان‌دهنده‌ی همسانی درونی عالی (آلفای ۰/۹۱ برای نگرش نسبت به خود،

کل جامعه باشند که پیشنهاد می‌شود در تحقیقات بعدی این پرسش‌نامه در بین سایر اقشار جامعه که با سطح تحصیلات و در دامنه‌ی سنی متفاوت هستند، هم‌چون کودکان، نوجوانان و بزرگسالان مورد مطالعه قرار گیرند. دوم این که استفاده از نمونه‌ی غیر بالینی می‌تواند یک محدودیت به حساب آید. ممکن است پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی، ویژگی‌های روان‌سنجی متفاوتی را زمانی که برای بیماران روان‌پزشکی در مقایسه با نمونه‌ی غیر بالینی از دانشگاه اجرا می‌شود، نشان دهد که پیشنهاد می‌شود روی نمونه‌های بالینی نیز اجرا شود. همچنین پیشنهاد می‌شود که سؤالاتی که ناهمخوانی کمتری با سایر سؤالات دارند با توجه به شرایط فرهنگی خاص کشورمان مورد بازنگری و تجدید نظر قرار گیرند زیرا نتایج تایید می‌کنند که پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی نمونه‌ی ایرانی، ابزار معتبری است و می‌تواند برای ارزیابی مثلث شناختی نظریه‌ی بک و دیگران که به توصیف نحوه‌ی شروع و دوام افسردگی می‌پردازد، به کار رود.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف اصلی پژوهش حاضر، اعتباریابی پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی (CTI) در بین دانشجویان دختر و پسر دانشگاه فردوسی مشهد بود که به منظور تهیه نسخه‌ی فارسی پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی که ابزار مهمی در ارزیابی یکی از مولفه‌های مهم نظریه‌ی شناختی بک و دیگران در خصوص بروز و تداوم افسردگی، انجام شده است. نتایج نشان داد که این پرسش‌نامه از پایایی و همسانی خوبی در بین دانشجویان برخوردار است.

جدول ۲ نشان می‌دهد که آلفای کرونباخ کلی پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی در ارتباط با همه سؤالات ۰/۸۵ می‌باشد که نشان می‌دهد کلیه سؤالات پرسش‌نامه از اعتبار خوبی برخوردارند. در این خصوص آخرین بازنگری پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی در آمریکا هم نشان‌دهنده‌ی همسانی درونی عالی ۰/۹۵ برای کل این مقیاس است (۱۰). در این خصوص بکهام و دیگران، این پرسش‌نامه را ساختند و سه خرده‌مقیاس آن را از یکدیگر جدا نمودند اما ساختار آن را به لحاظ تجربی ارزیابی نمودند (به نقل از ۲). دو مطالعه‌ی دیگر، ساختار مثلث

¹McIntosh and Fischer

یکی از وظایف مهم دانشگاه‌ها که تربیت شهروندانی با نگرش‌های سالم و منطقی، روابط بین فردی سالم، ایمن و پایدار و در نهایت ارتقای کیفیت زندگی است، جامعه‌ی عمل پوشاند.

ضمن این که در مراکز مشاوره‌ی دانشجویی نیز یافته‌های پژوهش حاضر کاربردهای فراوانی در حل مشکلات و تعارض‌های درون-برون فردی دانشجویان به دنبال دارد. به علاوه پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی با سایر ابزارهایی که عناصر شناختی نظریه‌ی بک را می‌سنجد، همبستگی دارد.

برای مثال با پرسش‌نامه‌ی افکار اتوماتیک^۳ (کندال، هوارد^۴ و هایز^۵) همبستگی $r = -0.53$ و با پرسش‌نامه‌ی افسردگی بک همبستگی $r = 0.71$ در جمعیت‌های عادی و $r = 0.73$ در نمونه‌های روان‌پزشکی را نشان می‌دهد (به نقل از ۲۱).

البته باید به این نکته اشاره کرد که نتایج این تحقیق، محدود به دانشجویان بوده و نمی‌تواند به نمونه‌هایی غیر از دانشجویان تعمیم داده شود.

هم‌چون هر مطالعه‌ی دیگری این مطالعه نیز محدودیت‌هایی داشته است. نخست به دلیل محدودیت منابع مالی و حمایتی لازم این مطالعه تنها در بین دانشجویان انجام شد که تقریباً در دامنه‌ی سنی بین ۱۸ تا ۲۸ سال قرار دارند و نمی‌توانند نماینده‌ی کل جامعه باشند که پیشنهاد می‌شود در تحقیقات بعدی این پرسش‌نامه در بین سایر اقشار جامعه که با سطح تحصیلات و در دامنه‌ی سنی متفاوت هستند، هم‌چون کودکان، نوجوانان و بزرگسالان مورد مطالعه قرار گیرند. دوم این که استفاده از نمونه‌ی غیربالینی می‌تواند یک محدودیت به حساب آید. ممکن است پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی، ویژگی‌های روان‌سنجی متفاوتی را زمانی که برای بیماران روان‌پزشکی در مقایسه با نمونه‌ی غیربالینی از دانشگاه اجرا می‌شود، نشان دهد که پیشنهاد می‌شود روی نمونه‌های بالینی نیز اجرا شود. هم‌چنین پیشنهاد می‌شود که سئوالاتی که ناهمخوانی کمتری با سایر سئوالات دارند با توجه به شرایط فرهنگی خاص کشورمان مورد بازنگری و تجدید نظر قرار گیرند زیرا نتایج

۰/۸۱ برای نگرش نسبت به دنیا، ۰/۹۳ برای نگرش نسبت به آینده و ۰/۹۵ برای کل مقیاس) را نشان می‌دهد.

به علاوه خرده‌مقیاس‌های مثلث شناختی از همبستگی درونی خوبی (خود با دنیا $r = 0.71$ ، خود با آینده $r = 0.75$ ، دنیا با آینده $r = 0.66$) برخوردار است (۲). پژوهش حاضر نیز همبستگی بین خرده‌مقیاس‌های مثلث شناختی را برای خود با دنیا $r = 0.69$ ، خود با آینده $r = 0.75$ و دنیا با آینده $r = 0.74$ به دست آورد (جدول ۷) که بیانگر همبستگی درونی خوب خرده‌مقیاس‌ها با یکدیگر و همسو با نتایج سایر پژوهش‌ها است.

این نتایج از این جهت مهم است که شواهدی برای مدل بک مبنی بر ارتباط نگرش نسبت به خود، دنیا و آینده ضمن جداسازی هر خرده‌مقیاس به دست می‌دهد. ضمن این که یافته‌ها از لحاظ ساختارهای شناختی به قدر کافی شباهت و همخوانی دارد. بنا بر این، نتایج از توان تعمیم مدل بک در فرهنگ‌های مختلف حمایت می‌کند و اگر تفاوت‌هایی وجود دارد، هم‌چون همپوشی سئوال‌های مثبت و منفی مثلث شناختی به روش‌شناسی مربوط است.

در این خصوص شوارترز^۱ و گارمونی^۲ در مدل ساختاریشان از وضعیت مثبت و منفی ذهن، معتقدند هم‌عناصر مثبت و هم‌عناصر منفی هر یک مستقل از دیگری هستند و هر دو در سلامت روان سهم هستند (به نقل از ۲). سایر مطالعات تجربی با توجه به نگرش‌ها، افکار و هیجان‌ها نیز از این فرضیه حمایت می‌کند که بیانگر صحت و اهمیت مثلث شناختی است (۲، ۲۰). یافته‌های این پژوهش در عرصه‌ی عملی، می‌تواند اطلاعات مهمی برای جوانان ایرانی و مسئولین وزارت علوم داشته باشد. با توجه به این که دانشجویان در سنی هستند که مهم‌ترین تصمیمات زندگی خود هم‌چون کار، ادامه تحصیل و ازدواج را اتخاذ می‌نمایند و با توجه به این که داشتن نگرش مثبت و خوش‌بینانه به خود، دنیا و آینده نقش مهمی در سلامت روان، رضایت زناشویی و دلبستگی ایمن دارد، می‌توان با آموزش مهارت‌های ارتباطی و تغییر نگرش‌های منفی از بروز ناراضی‌های زناشویی، شغلی و تحصیلی پیشگیری نمود و به

³Automatic Thoughts Questionnaire

⁴Howard

⁵Hays

¹Schwartz

²Garmoni

تایید می‌کنند که پرسش‌نامه‌ی مثلث شناختی نمونه‌ی ایرانی، نظریه‌ی بک و دیگران که به توصیف نحوه‌ی شروع و دوام ابزار معتبری است و می‌تواند برای ارزیابی مثلث شناختی افسردگی می‌پردازد، به کار رود.

References

1. Ustun TB, Ayuso-Mateos JL, Chatterji S, Mathers C, Murray CJ. Global burden of depressive disorders in the year 2000. *Br J Psychiatry* 2004; 184(4): 386-92.
2. Possel P. Cognitive triad inventory (CTI): Psychometric properties and factor structure of the German translation. *J Behav Ther Exp Psychiatry* 2009; 40(2): 240-7.
3. Beck AT, Rush J, Shaw BF. *Cognitive therapy of depression*. 1st ed. New York: Guilford; 1979: 100-425.
4. Greening L, Stoppelbein L, Dhossche D, Martin W. Psychometric evaluation of a measure of Beck's negative cognitive triad for youth: Applications for African-American and Caucasian adolescents. *Depress Anxiety* 2005; 21 (4): 161-169.
5. Kaslow NJ, Stark KD, Printz B, Livingston R, Tsai SL. Cognitive triad inventory for children: Development and relation to depression and anxiety. *J Clin Child Psychol* 1992; 21(4): 339-47.
6. Timbremont B, Braet C. Brief report: A longitudinal investigation of the relation between a negative cognitive triad and depressive symptoms in youth. *J Adolesc* 2006; 29(3): 453-8.
7. Martin MH. The roles of attachment and the cognitive triad in depression. Ph.D. Dissertation. Ohio State: Case Western Reserve University, College of Frances Payne Bolton of nursing, 2001: 1-24.
8. Barnett PA, Gotlib IH. Psychosocial functioning and depression: Distinguishing among antecedents, concomitants, and consequences. *Psychol Bull* 1988; 104(1): 97-126.
9. Greenberg J, Pyszczynski T. Persistent high self-focus after failure and low self-focus after success: The depressive self-focusing style. *J Pers Soc Psychol* 1986; 50(5): 1039-44.
10. Anderson KW, Skidmore JR. Empirical analysis of factor in depressive cognition: The cognitive triad inventory. *J Clin Psychol* 1995; 51(5): 603-9.
11. Ruehlman LS, West SG, Pasahow RJ. Depression and evaluative schemata. *J Pers* 1985; 53(1): 46-92.
12. Willner P. Cognitive functioning in depression: A review of theory and research. *Psychol Med* 1984; 14(4): 807-23.
13. Blackburn IM, Eunson KM. A content analysis of thoughts and emotions elicited from depressed patients during cognitive therapy. *Br J Med Psychol* 1989; 62(1): 23-33.
14. Hoh Sh, Mclennan J, Ho R. Depression related cognition: Attributional style and self-referent importance of negative events. *Psychol Rep* 1987; 61(2): 718.
15. Wood E. [Parental bonding, adult romantic attachment, fear of intimacy, and cognitive distortions among child molesters]. Ph.D. Dissertation. Texas: University OF North Texas, College of education, 2007: 1-41.
16. Rholes WS, Riskind JH, Neville B. The relationship of cognitions and hopelessness to depression and anxiety. *Soc Cogn* 1985; 3(1): 36-50.
17. Kimiaee SA, Shafiabadi A, Delavar A, Sahebi A. [The comparison of effectiveness of Beck and Tisdale cognitive therapy and Yuga exercise in the treatment major depression]. *Journal of studies in education and psychology* 2005; 7(2): 87-113. (Persian)

18. Wong SS. The relations of cognitive triad, dysfunctional attitudes, automatic thoughts, and irrational beliefs with test anxiety. *J Curr Psychol* 2008; 27(3): 177-91.
19. McIntosh CN, Fischer DG. Beck's cognitive triad: one versus three factors. *Can J Behav Sci* 2000; 32(3): 153-7.
20. Possel P. Dysthymia and major depression: distinct conditions or different stages along a one-dimensional continuum? *J Cogn Psychother* 2003; 17(4): 335-46.
21. Possel P, Seemann S, Hautzinger M. [Evaluation of a German questionnaire to measure positive and negative automatic thoughts]. *Zeitschrift fur Klinische Psychologie und Psychotherapie* 2005; 34(1): 27-34. (German)